

In memoriam

BRANKO KUNA

(1965.–2018.)

SJEĆANJE NA VRSNIKA I PRIJATELJA

Četvrtog siječnja 2018. godine ugasio se iznenada život našega dragoga prijatelja i kolege, profesora osječkoga Filozofskoga fakulteta, višestrukog suradnika mnogih zagrebačkih kroatističkih projekata. Kad smrt odnese jedan mladi život, to je strašno i potresno. Kad smrt dođe po čovjeka u poodmaklim, lijepo doživljenim i proživljenim godinama, to se čini prirodnim, iako tužnim. Ali kad smrt ugasi jedan nama dragi, bliski život, život našega vrsnika, u naponu kreativne snage, profesorske i istraživačke, uvijek smo zatečeni, nespremni i iznenađeni. Nezavršeni opus koji je još mnogo toga obećavao, dokraja neiskazana prijateljstva, neizmijenjena mišljenja, neoblikovane zajedničke kreacije ostaju bolnim teretom.

Branka sam poznavala tridesetak godina. Otada do njegova preranog odlaska prošli smo različite životne faze, profesionalne i osobne razvoje, ali su nam se putovi redovito ukrštali i spajali, nekad češće, nekad rijetko ili rjeđe. U isto smo vrijeme diplomirali, magistrirali, doktorirali, zasnovali obitelji, susretali se na znanstvenim skupovima i kongresima, družili formalno i neformalno. Zadnji smo se put sreli u rujnu 2017. na predstavljanju

jedne knjige. Bio je kao i uvijek prepun planova i ideja. Ni traga ni slutnji skoromu odlasku.

Od lektora i novinara preko osnovnoškolskoga nastavnika hrvatskoga jezika do sveučilišnoga profesora. Tako bi se ukratko mogao sažeti njegov profesionalni put. Rođen je u Čepinu u mnogobrojnoj obitelji iz koje je nedvojbeno ponio osjećaj brižnosti i odgovornosti prema drugima, čestitost, skromnost i poštenje koji su izvicali iz svake pore njegova bića. Nakon osnovnoškolskoga obrazovanja u Čepinu i srednjoškolskoga u Osijeku odlučuje se posvetiti, kako je rado isticao ponajprije studentima, „najmoćnijem ljudskom oružju – jeziku” pa na Pedagoškom (danas Filozofskom) fakultetu Sveučilišta u Osijeku 1985. upisuje studij hrvatskoga jezika i književnosti. Završivši studij, zapošljava se 1991. na Hrvatskome radiju Radio postaje Osijek na radnome mjestu lektora i novinara. U prvim je danima Domovinskoga rata kao izvjestitelj obilazio branitelje na slavonskome bojištu i slušateljima iz prve ruke prenosio priče s terena te je zaslužen nositelj Spomenice Domovinskoga rata i medalje Bljesak. Godine 1993. zapošljava se u Osnovnoj školi Svete Ane u Osijeku kao nastavnik hrvatskoga jezika, a 1997. kao asistent na Filozofskome fakultetu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Magistrirao je 1999, a doktorirao 2003. na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. U znanstveno-nastavno zvanje docenta izabran je 2004, a u zvanje izvanrednoga profesora 2012. na osječkome Filozofskom fakultetu.

Znanstveni su mu interesi usmjereni prema formalnim teorijama jezika, posebice generativnoj gramatici, uporabnim jezičnim teorijama s osobitim obzirom na pragmalingvistiku, sociolingvistiku i diskursnu analizu. Objavio je pedesetak znanstvenih radova u domaćim i inozemnim časopisima i zbornicima radova sa znanstvenih skupova. Iako se ogleđao u više jezikoslovnih disciplina, najveća mu je istraživačka strast ipak bila sintaksa. Sintaktička mu je pozornost posebice bila usmjerena posvojnosti, a kruna je te okupiranosti njegova autorska knjiga *Predikatna i vanjska posvojnost u hrvatskome jeziku* (2012), posebno vrijedan doprinos jezikoslovnoj kroatistici i slavistici. U ovoj monografiji posvojnost poima univerzalnom semantičkom kategorijom, intuitivno lako određivom, ali lingvistički teže opisivom, a koju jasno razgraničuje od *posjedovanja*, *vlasništva* i *pripadanja*. Iako je teorijsko polazište primarno generativno-transformacijsko, razvidna je i izvrsna upućenost u druge jezikoslovne teorije i postavke.

Želeći pridonijeti temeljitijemu i sveobuhvatnijemu istraživanju sintakse, utemeljio je 2006. ugledan međunarodni znanstveni skup *Hrvatski sintaktički dani*, jedinstven na hrvatskome jezikoslovnom prostoru zbog

posvećenosti samo jednoj gramatičkoj disciplini. Branko je uistinu bio *spiritus movens* toga skupa i zahvaljujući njegovu nesebičnu angažmanu, energiji i požrtvovnosti, skup se redovito održavao usprkos poteškoćama koje su ga pratile.

Svoje je znanstvene preokupacije uspješno pretočio u nastavu. Na preddiplomskoj je, diplomskoj i poslijediplomskoj razini predavao kolegije *Teorija jezika*, *Tvorba riječi u hrvatskome jeziku*, *Pragmalingvistika*, *Lingvistika javne komunikacije*, *Modularne teorije jezika* i *Generativna gramatika*. Izvedbi je nastavnih kolegija redovito prethodila temeljita i savjesna priprema. Cijeloga je sebe utkao u generacije svojih studenata koje je ne samo obrazovao nego i odgojio bdijući nad njihovim profesionalnim i osobnim razvojem onako kako to rade dobri mentori – dušom i srcem. Ta osobita i rijetko viđena povezanost između profesora i studenata urodila je dvama zbornicima studentskih radova kojima je urednikom – *Jezična utakmica* i *Jezik između redaka*. U njima su objavljeni studentski seminarski radovi s njegovih kolegija koje je kao urednik dotjerivao do maksimalnih granica stručne i znanstvene prihvatljivosti.

I inače je imao izraženu uredničku darovitost. Urednikom je zbornika *Sintaktičke kategorije*, suurednikom zbornika *Lingvistika javne komunikacije: Sociokulturni, pragmatički i stilski aspekti*, a kao član uredništva časopisa „Jezikoslovlje” bio je i izvršnim urednikom nekih njegovih brojeva.

Uza znanstveni, nastavni i organizacijski angažman s velikim se žarom posvećivao i znanstvenopopularnim i stručnim predavanjima na tribinama, radionicama, okruglim stolovima te nastavnicima u osnovnim i srednjim školama. I tu se nesebično davao neumorno prenoseći znanja o aktualnim jezikoslovnim temama.

Bio je član Hrvatskoga društva za primijenjenu lingvistiku, Matice hrvatske, Hrvatskoga novinarskog društva i Zbora ratnih izvjestitelja HRT-a. Dodajmo svemu tome da je bio velik zaljubljenik u sport, osobito u rukomet i planinarenje, da se volio družiti i veseliti s prijateljima, da mu je osobito zadovoljstvo bilo provoditi vrijeme na imanju izvan gradske vreve, da je nadasve bio predan svojoj obitelji.

Uvijek je bio prepun ideja. Većinu je tih ideja uspješno ostvario, dio je njih ostao u začetku, a dio ostaje budućim generacijama da u njima pronađu inspiraciju. Njegovim smo odlaskom ostali bez strpljivoga znanstvenika, predanoga nastavnika i dobrog čovjeka.

Srčanost, tvrdoglavost, radišnost, upornost, širok osmijeh, dobroćudna figura. Znanstvenik uvijek u potrazi za istinom, nastavnik s autoritetom,

pouzdan prijatelj, dragi kolega. To je bio Branko Kuna. Uvijek je sve radio izgarajući do kraja, nadahnuto, puna srca, ne štedeći sebe nijednoga časa. Otišao je naglo, neočekivano, prebrzo, prerano. Utješna je spoznaja da je fizički odlazak tek početak besmrtnosti i da smrt zapravo ne postoji jer ljudi umiru tek ako ih svi zaborave. Dragoga prijatelja Branka, profesora Kuna, sasvim sigurno nećemo zaboraviti.

Bernardina Petrović